

2013_03_21 Synergiaryhman kokous

Synergiaryhmän ACP-kokous

- Aika: 21.3.2013 9:00-11:00
- Paikka: <https://connect.funet.fi/rakettiopi/>
- Kokous on avoin kaikille korkeakoulujen asiantuntijoille
- Synergiaryhmä omistaa varsinaiset kokoontumisensa työpajatyöskentelylle ja käyttää etäkokoukset ajankohtaisten asioiden käsittelyyn ja Opin tilannekuvan ylläpitoon.

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Asialistan hyväksyminen
3. Korkeakoulujen liitännät valtakunnallisiin Opintopolku-palveluihin; ajankohtaista
 - a. KSHJ-ohjausryhmästä (OPH:n materiaalien pohjalta Paula Merikko)
 - b. korkeakoulujen asiakaspalveluryhmästä (seuraavassa kokouksessa 23.4.)
 - c. koulutustarjontatietovarannosta (käsitellään kohdassa 4b)
 - d. tiedonsiirroista korkeakouluihin, opiskelijaksi ilmoittautuminen (Ossi Raatikainen)
 - e. käyttötapauksen katselmointi -työryhmästä (Paula Merikko)
 - f. korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta: 19.3. yhteyshenkilöiden kokousmuistio (Kirsi Pispa)
4. Korkeakoulujen tietomalli ja yhteentoimivuuden määrittäminen
 - a. Ekosysteemiryhmässä työstettävät korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon koodistojen selitteet (Paula Merikko)
 - b. Tietomalli-iskuryhmän tilannekatsaus; haku & valinta -kaavion uudistaminen ja valintaperusteet-kaavion luominen (JP Pihlajakoski & Paula Merikko)
 - c. Tietomallin hallintamallin kommentointi (Paula Merikko)
5. Opiskelun ja opetuksen alueen kehitysprojektien tilannekatsaus
 - a. Projektit
 - i. Yleinen maksupalveluprojekti (OPI-MAKSU) ja Verkkomaksaminen Metropoliasa -projekti (Tero Hakkarainen, kommentti Jukka Kohtanen)
 - b. Korkeakoulukortti
6. Muut asiat
7. Ilmoitusasiat
8. Seuraavat kokoukset
 - a. Kevään 2013 työpajojen ja ACP-kokousten aikataulu
 - i. Käsiteltävät teemat: aihe-ehdotukset
9. Kokouksen päätös

Muistio

Osallistujat: Inka Paukku (pj.), Jukka Kohtanen (vpj.) Paula Merikko (siht.), JP Pihlajakoski, Ossi Raatikainen, Kirsi Pispa, Samuli Malinen, Mikael Seppälä, Tero Hakkarainen, Anne Talvio, Heli Peltola, Katariina Lehto, Kati Tiuhonen, Raija Pappila, Soile Pylsy, Lauri Stigell, Päivi Aho, Aimo Rahkonen, Arja Neuvonen, Sami Virtanen, Harriet Kurten, Virve Peltoniemi, Pietari Tahvonen, Päivi Lignell, Maarit Tenhunen, Sari Pulkkinen

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 09:09.
2. Asialistan hyväksyminen
Esityslista hyväksyttiin kokouksen asialistaksi muutoksitta.
3. Korkeakoulujen liitännät valtakunnallisiin Opintopolku-palveluihin; ajankohtaista
 - a. KSHJ-ohjausryhmästä
Synergiaryhmän OPH-jäsenet olivat estyneitä osallistumasta kokoukseen, joten Merikko esitteli aihetta Joni Penkarilta saamiensa materiaalien pohjalta.
 - b. korkeakoulujen asiakaspalveluryhmästä

Ryhmän seuraava kokous on 27.3.2013. Maarit Tenhunen kertoo kokouksen kuulumiset Synergiaryhmän 23.4. etäkokouksessa. Viime etäkokouksessa kerrottiin, että Aspa-ryhmän puheenjohtaja ja sihteeri laativat loppuraportista luonnoksen, joka käsitellään ryhmässä maaliskuun aikana. Raportti lähetetään KSHJ-ohjausryhmälle, -projektin henkilöstölle ja opintohallinnon verkostoille ke 17.4. 2013.
 - c. koulutustarjontatietovarannosta
Koulutustarjontatietokokonaisuutta käsitellään tietomalliosuudessa.
 - d. tiedonsiirroista korkeakouluihin, opiskelijaksi ilmoittautuminen
Raatikainen kertoi, että esiselvitystä ei ole vielä ehditty aloittaa.
 - e. käyttötapauksen katselmointi -työryhmästä
Työryhmä on saanut tehtävänsä lähes valmiiksi, ja viimeinen katselmointitilaisuus järjestetään 26.3. valinnat ja sijoittelu -teemalla. Seuraava työvaihe on KSHJ-järjestelmän hyväksymistestaus, mitä varten KSHJ-ohjausryhmä on nimennyt korkeakoulujen KSHJ-hyväksymistestausryhmän. Ryhmän sihteerinä toimii OPI-koordinaattori, ja ryhmässä on jäseniä 15 korkeakoulusta. Ensimmäinen

tapaaminen on huhtikuussa, minkä jälkeen vuoden 2013 aikana järjestetään vielä kolme 2-päiväistä testaustyöpajaa. Sovittiin, että Synergiaryhmä seuraa jatkossa esityslistan tässä kohdassa hyväksymistestausryhmän ajankohtaisia asioita.

f. korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta

Pispa kertoi CSC:n aloittaneen lukurajapintatoteutuksen Solenovon kanssa. Toteutuksen lopullinen hyväksyntä tapahtuu syyskuun lopulla. 19.3.2013 järjestetyn VIRTAtyöryhmän kokouksen [muistio](#) sisältää ekosysteemikohtaisen tilannekatsauksen.

4. Korkeakoulujen tietomalli ja yhteentoimivuuden määrittäminen

- a. [Ekosysteemiryhmässä](#) on työstetty sovitusti valmiiksi korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon [koodistojen](#) selitteistä Opiskeluoikeuden tila koodiston selitteet. Työtapa osoittautui hyväksi, ja Jokipii & Merikko työstävät Ekosysteemiryhmälle seuraavan seliteluonnospaketin pääasiaisen jälkeen pureksittavaksi. Lignell kysyi ryhmän seuraavista kokouksista ja Merikko lupasi palata asiaan pääasiaisen jälkeen. Kohtanen huomautti, että optio-tilan selitteeseen ei tarvita sulkuja ja sovittiin, että ne poistetaan.
- b. [Tietomalli-iskuryhmän](#) työ on työpajan jälkeen edennyt niin, että on piirretty ensimmäinen 'Hakukohde ja koulutustarjonta' -kaavioluonnos, jossa avainkäsitteinä ovat koulutus, koulutuksen toteutus ja hakukohde. Nyt määritellään niihin liittyviä alakäsitteitä, attribuutteja ja yhteyksiä. Aiheen parissa jatketaan seuraavassa etäkokouksessa ja toukokuun työpajassa.
- c. Tietomallin hallintamallin kommentointi.
 - i. Merikko kertoi [tietomallin hallintamalli](#) -dokumentin sisällöstä ja taustasta. Tietomallissa on kuvattu lakiin/asetuksiin perustuvia, viranomaisten omistamia käsitteitä, muita yhteisiä käsitteitä sekä näiden käsitteiden välisiä suhteita. Aluksi ajateltiin, että kyseessä on nimenomaan korkeakoulun tietovaraston tietomalli, mutta pian käsitystä korjattiin, sillä tietomalli on paljon muutakin ja sitä käytetään muuhunkin. Korkeakoulujen tietovarastojen tietomallit ovat yksi tietomallin implementaatio. Tietovarastoajattelusta on kuitenkin jäänteinä kustannuspaikan keskeisyys, mikä on häirinyt tietomallin operatiivista käyttöä. OPI:ssa tehtävät tietomalliuudistukset ratkaisevat myös näitä asioita. Dokumentin mukaan on elinehto, ettei tietomallin sisältöä lyödä lukkoon, vaan sitä kehitetään sekä muutosten että laajennusten muodossa jatkossakin. Aiemmasta yhteistyöstä on puuttunut yhteinen tietomallinäkemyks, mikä on aiheuttanut haasteita niin tiedonsiirroissa kuin yhteismittailisuudessa. Hallintamalliehdotuksen mukaan Korkeakoulujen tietomallia muutetaan ja kehitetään niin, että asiantuntijaryhmät kuten Synergiaryhmä tuottavat KOKOA-koordinaatioryhmälle ratkaisuehdotuksia hyväksyttäväksi. KOKOA-koordinaatioryhmä toimii myös reklaamaatiokanavana. Uudistusprosessissa tekniset tietomallintajat ja substanssiasiantuntijat yhteistyössä tuottavat ratkaisuehdotusluonnokset relevanttien ryhmien kommentoitavaksi ja hiotavaksi.
 - ii. Lignell totesi luvun 3.1. neljännen ranskalaisen viivan sisällön olevan epäselvästi sanottu. Lisäksi luvussa 3.3.3. kustannusten minimointiin liittyen Lignell pohti, mistä korkeakoulu ottaa resurssit toimiakseen kaikissa ryhmissä.
 - iii. Vastuutaulukossa kysymyksiä herätti käsitteisiin liittyvien koodistojen tuottaminen ja ylläpito Synergiaryhmän tehtävänä. Merikko totesi, että VIRTAtyöryhmän osalta CSC vie koodistot koodistopalveluun, mutta on vielä linjaamatta yleisemmin, kenen toimesta palveluun jatkossa koodistoja viedään ja niitä siellä ylläpidetään. Synergiaryhmä roolina on keskustella koodistojen sisällöstä, vrt. ekosysteemiryhmän koodistoselitystä.
 - iv. Stigell kommentoi, että yhtäältä dokumentissa puhutaan dynaamisuudesta ja siitä, ettei kokonaisuutta lyödä lukkoon, mutta toisaalta monessa kohtaa viitataan siihen, että uudistaminen tapahtuu ensisijaisesti laajennuksilla, minkä ei välttämättä tarvitse aiheuttaa ristiriitoja, mutta käytännössä voi olla vaikeaa rajata mikä on sellainen riittävän painoarvon muutostarve, että se KOKOA-koordinaatioryhmässä hyväksytään. Dokumentille saadaankin heti lisäarvoa, kun siihen saadaan lisätyä konkreettisia esimerkkejä tehdyistä muutoksista/laajennuksista. Stigell pohti myös, miten toimitaan hankekauden jälkeen, sillä jo nyt on varmistettava ettei tämäntyyppinen työskentely lopu.
 - v. Kohtanen kysyi dokumentin hyväksymisen etenemisprosessista ja totesi, että Synergiaryhmän on jossain vaiheessa tehtävä dokumenttiin liittyen yhteislausunto. Dokumenttiin liittyi kahdenlaisia kommentteja, toisaalta tekstilliset epäselvyydet ja toisaalta vastuunjakoon ja hallintamalliin liittyvät periaatekysymykset. Merikko totesi, että yhteisen lausunnon aika olisi nyt.
 - vi. Vastuunjakotaulukossa Synergiaryhmälle on merkitty paljon vastuualueita. Tahvonon totesi, että asiallisesti taulukko on nyt jonkinlainen tehtävänjakotaulukko eli kuvaus siitä, mihin kukin toimija osallistuu, eikä niinkään vastuunjakotaulukko. Vastuu tulisi olla selkeästi yhdellä taholla, kun nyt muutamien tehtävien osalta ruksit on merkitty lähes jokaiselle toimijalle.
 - vii. Sovittiin, että nyt käyty keskustelu toimii lähetekeskusteluna lausunnon työstämiseen. Lausuntoluonnosta työstetään pienryhmässä, johon osallistuvat Jukka Kohtanen, Inka Paukku, Paula Merikko ja Pietari Tahvonon. Sitä ennen Synergiaryhmältä toivotaan kommentteja pienryhmätyöskentelyn pohjaksi s-postitse OPI-koordinaattorille, deadline kommentteille 3.4.2013. Seuraavassa Synergiaryhmän etäkokouksessa 23.4. käsitellään yhdessä lausuntoluonnosta ja sitten lähetetään se eteenpäin KOKOA-koordinaatioryhmälle.

5. Projektien tilannekatsaus

a. [Projektit](#)

- i. Yleinen maksupalveluprojekti (OPI-MAKSU) ja Verkkomaksaminen Metropolias -projekti
 1. Hakkarainen kertoi projektien taustasta ([ppt-diat](#)). Noin 1,5v sitten Synergiaryhmään liittyvissä yhteyksissä käytiin keskustelua siitä, miten kk-opiskelijoiden maksutapahtumat saisi käsiteltyä siten, että prosessi olisi opiskelijalle ja [kk:lle](#) mahdollisimman sujuva. Metropolias oli menossa tunnusteluja aiheen piirissä silloin, ja OPI-MAKSUT-projektin suhteen sovittiin alustavasti niin, että jos Metropolias toteuttaa jotakin, tuotos tarjotaan avoimen lähdekoodin toteutuksena muiden korkeakoulujen käyttöön. Resurssiongelmien vuoksi Metropolias joutui kuitenkin muuttamaan alkuperäistä projektisuunnitelmaa. Nyt on toteutettu maksut.metropolias.fi linkitysalusta, lomakkeella toiminnallisuudet ja verkkomaksutoiminnan käsittely, sekä päällerakennettuna talousautomaatiopalikka, jonka avulla maksut kohdistetaan kirjanpitoon automaattisesti. Asiakas voi valita myös laskun verkkomaksamisen sijasta.
 2. Tahvonon kysyi tarjoaako talousautomaatiopalikka standimuotoista vai Intimelle räätälöityä tietoa. Standardointia ei ole olemassa.
 3. Kohtanen kommentoi yleisesti maksupalvelutoiminnallisuutta. Vaihtoehtoinen tapa toteuttaa asia on tehty Oodin ILPA-projektissa, jossa maksaminen on ulkoistettu kaupalliselle maksuoperaattorille eli Suomen verkkomaksuille. Osa Suomen korkeakoulukentän toimijoista on ollut sitä mieltä, ettei maksuliikennettä haluta ulkoistaa, mutta ILPA-kokemusten perusteella siin on se hyvä puoli, että ratkaisu on asiakkaalle hyvin helppo ja omaan sovellukseen tarvitsee toteuttaa hyvin vähän maksamiseen liittyviä toiminnallisuuksia. Operaattorilla oli tarjolla myös hyvät raportointityökalut. Ulkoistamalla on välttytty tekemästä erillisiä sopimuksia pankkien kanssa. Ne joutuu tekemään, jos toteuttaa itse Vetuman avulla, ja pankit vaativat lisäksi myös usein tilin avaamista omaan pankkiinsa.
 4. Lehto kysyi, onko ILPA-korkeakouluilla verkkomaksuista integraatiota omiin perusjärjestelmiin (talous- ja opintohallinto)? Kohtanen totesi, että Vaasan yliopistolla maksutiedot eivät siirry automaattisesti muualle, vaan tehdään vuorokausittainen raportti, joka lähettää tositetit talouspalveluihin. Automaatio olisi mahdollista toteuttaa Suomen verkkomaksujen suunnalta, jos näin halutaan. Oodiin on integroiduttu opiskelijatietojen osalta, mutta maksutietojen osalta integraatiota ei ole. Pappila täydensi, että operaattori tarjoaa xml-rajapintaa vastaanottavan organisaation talousjärjestelmään. UEF on tehnyt automaation Logican kanssa, ja vastaava integraatio Oodiin on olemassa.
 5. Paukku kommentoi, että Aallossa käytetään Vetumaa muissa yhteyksissä tunnistautumisprosessissa ja kysyi tarjoaako Suomen verkkomaksut tunnistuspalveluita? Kohtanen vastasi, ettei se kuulu heidän palvelukonseptiinsa, ja tunnistautuminen on toteutettu Vetuman kautta ja siksi on jouduttu tekemään sopimukset pankkien kanssa. Vetuman

suhteen pitää olla erilliset sopimukset tunnistaumisesta ja maksupalvelusta, ja vielä aina palvelukohtaisesti erilliset sopimukset. Hakkarainen kertoi Metropolian paperisodasta Vetuman kanssa. Ongelmia syntyi Metropolian osakeyhtiöstatuksesta, mutta lopulta saatiin julkisyhteisön oikeus käyttää Vetumaa valtiokonttorilta, minkä seurauksena muilla [am k-oy:illä](#) on helpompi toimia jatkossa. Myös byrokratia pankkien kanssa oli työlästä.

6. Keskusteltiin yleisesti sähköisen asioinnin haasteista vahvan tunnistautumisen ja maksutapahtumien suhteen. TIPTOP:n tunnistautumis/käyttäjähallintaryhmän materiaalit on hyvä tapa perehtyä aiheeseen. Myös Oppijan palvelukokonaisuudessa on käsitelty samoja seikkoja.
7. Kohtanen kommentoi, että olisi hyvä jos yhteisessä opiskelijaksi ilmoittautumispalvelussa selvittäisiin tunnistautumisesta yksillä sopimuksilla (esim. CSC sopijana). Hakkarainen oli samaa mieltä yhden sopimushallinnointiosapuolen ja selkeän omistajuuden tarpeesta. Myös TIPTOP:iin liittyvät samankaltaiset kysymykset. Yhteydet korkeakouluihin taustalla, tätä mietitään tiptopissa mutta vaiheessa. Yhteenvetona todettiin, että maksutoiminnallisuuden toteuttaminen on teknisesti helppoa, mutta sopimusteknisesti haasteellisempi asia.
8. Paukku kysyi, jakaako Metropolia kiinnostuneille korkeakouluille/projekteille omaa ratkaisumalliaan? Hakkarainen totesi, että näissä kysymyksissä Metropolian yhteyshenkilönä on Tuomas Orama, johon kannattaa olla yhteydessä.

b. [Korkeakoulukortit](#)

Merikko pyysi korkeakouluja päivittämään korkeakoulukorttiansa hankelistat ajantasalle. Hankerekisteripalvelun pohtimista jatketaan laajemmassa kontekstissa, mm. AAPA:n ja FUCIO:n toimet huomioiden.

6. **Muut asiat**

Ei muita asioita.

7. **Ilmoitusasiat**

- a. Ilmoittaudu RAKETTI-hankkeen 18.4.2013 järjestämään [Plagiarismin hallinta ja sähköinen plagiaatintunnistus korkeakouluissa](#) -seminaariin.
- b. OPI-osahankkeen ohjausryhmä kokoontui 18.3.2013. Tutustu kokouksen [muistioon](#), jossa käsitelty myös Synergiaryhmän toimeksiantoa ja siitä johdettuja [tehtäviä](#).
- c. Raatiakinen kertoi Integraatioryhmän toimintasuunnitelmaluonnoksensa sisällöstä ja toivoi korkeakoulujen tekniset henkilöt, koodarit ja arkkitehdit ryhmään mukaan, välittää tietoa eteenpäin. Toimintasuunnitelmaa käsitellään 23.4. kokouksessa.
- d. Seuraava [Tietovarastofoorumi](#) 26.3.2013.

8. **Seuraavat kokoukset**

- a. 23.4.2013 [etäkokous](#)
 - i. Käsiteltävät teemat: [aihe-ehdotukset](#)
- b. Kevään 2013 työpajojen ja ACP-kokousten [aikataulu](#)

9. **Kokouksen päätös**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:00.